

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS.NKPS.431.7.18.2025.EL

Pani
Agnieszka Łąk
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Kolejowa 3
57-530 Międzylesie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(W dniu 20.11.2025 r. doręczono kontrolowanemu projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.)

Wrocław, 22 grudnia 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu
Kierownik jednostki kontrolowanej	Agnieszka Łąk zatrudniona na stanowisku Kierownika OPS w Międzyzlesiu od 9.06.2016 r. do nadal (akta kontroli str.51-54)
Zakres kontroli	Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych. od dnia 1.01.2024 r. do dnia 13.10.2025 r. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów od dnia 1.01.2024 r. do dnia 13.10.2025 r. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" od dnia 1.01.2024 r. do dnia 13.10.2025 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, ¹ 2. art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ² , 3. art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ³ , 4. art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ⁴ , 5. art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” ⁵ . Plan kontroli na II półrocze 2025 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 27 czerwca 2025 r. (PNK-KZ.430.1.2025.MK).

¹ (t. j. Dz. U 2025 r., poz. 428)

² (t. j. Dz. U z 2020 r., poz. 224 ze zm.)

³ (t. j. Dz. U z 2025 r. poz. 1208) – zwana dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.

⁴ ((t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 438 ze zm.) – zwana dalej ustawą o pomocy uprawnionym do alimentów.

⁵ (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829) – zwana dalej ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Data rozpoczęcia
i zakończenia
czynności
kontrolnych

Od dnia 13 października do dnia 12 listopada 2025 r.

Kontrolerzy

1. **Ewa Lasota** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.383.2025.AT z dnia 16 września 2025 r.,
2. **Agnieszka Toporowska-Karp** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.382.2025.AT z dnia 16 września 2025 r.

(akta kontroli str.11-14)

I. Ocena kontrolowanej jednostki

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów realizację przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" w zakresie okresów objętych kontrolą oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

II. Ustalenia kontroli

Kontrola w Ośrodku Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu została przeprowadzona w dniach 13, 16 i 20 października 2025 r.

Kontrolę wpisano pod poz. Nr 33 do Książki kontroli jednostki kontrolowanej.

Techniki zastosowane podczas postępowania kontrolnego:

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie listy wniosków złożonych w okresie objętym kontrolą, listy wypłat za okresy objęte kontrolą, dokumentacji zawartej w teczkach osób pobierających świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", które złożyły wnioski o przyznanie świadczeń w okresach objętych kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu Panią Agnieszkę Łąk.

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i udzielali wyjaśnień:

1. Pani Agnieszka Łąk – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu.

Informacje ogólne:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu został utworzony na mocy Uchwały nr XII/58/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Międzyzlesiu z dnia 26 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia terenowej jednostki budżetowej realizującej zadania w zakresie pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Statut przyjęty Uchwałą Nr VII/24/2015 Rady Miejskiej w Międzyzlesiu z dnia 19 maja 2015r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu (zmieniony Uchwałą nr XXIII/113/2016 Rady Miejskiej w Międzyzlesiu z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Statucie Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu),
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 4/2020 z dnia 2 grudnia 2020r. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu (zmieniony Zarządzeniem Nr 3/2023 z dnia 3 lipca 2023 r. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu Pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu oraz Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu).

(akta kontroli str.55)

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowali się:

1. Pani Agnieszka Łąk – Kierownik OPS w Międzyzlesiu zatrudniona od 14.07.1997 r., p.o. kierownika od 4.12.2015 r. do 8.06.2016 r., Kierownik od 9.06.2016 r. do nadal,

(akta kontroli str.63)

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu informuje osoby ubiegające się o świadczenia o terminach składania wniosków w następujący sposób:

- *wywieszenie ogłoszeń na tablicach informacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu, w Urzędzie Miasta i Gminy w Międzyzlesiu,*
- *wywieszenie ogłoszeń na słupach informacyjnych rozmieszczonych na terenie gminy,*
- *umieszczenie informacji na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu www.miedzyzlesie.naszops.pl oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy www.miedzyzlesie.pl,*
- *umieszczenie informacji w wydawanym co miesiąc przez Urząd Miasta i Gminy - informatorze Miasta i Gminy Międzyzlesie,*
- *bezpośrednio lub telefonicznie informuje osoby korzystające ze świadczeń o terminie składania wniosku”.*

(akta kontroli str.57)

W okresie objętym kontrolą Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu dokonywał wypłat świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w następujący sposób:

- przelewy bankowe dokonywane za pośrednictwem Banku Spółdzielczego,
- przekazy pocztowe dokonywane za pośrednictwem Urzędu Pocztowego w Międzyzlesiu,
- wypłaty gotówkowe dokonywane w kasie Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu.

(akta kontroli, str.59)

W okresie objętym kontrolą Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu czynny był w godzinach:

- Poniedziałek od 7.00 do 16.00
- Wtorek, środa, czwartek od 7.00 do 15.00
- Piątek od 7.00 do 14.00

(akta kontroli str.61)

Z informacji przekazanej przez Kierownika OPS w Międzyzlesiu wynika, iż: „*W okresie objętym kontrolą nie wpływały skargi na realizację zadań związanych z zakresem kontroli ani do Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu ani do Urzędu Miasta i Gminy w Międzyzlesiu*”.

(akta kontroli str.151)

A) Sprawy organizacyjne:

Burmistrz Miasta i Gminy Międzyzlesie upoważnił:

- Panią Agnieszkę Łąk – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu:
 - a) do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania w tym zakresie decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr S.0052.19.2016 z dnia 9.06.20216 r.
 - b) do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania w tym zakresie decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr S.0052.17.2016 z dnia 9.06.2016 r.
 - c) do prowadzenia postępowania w sprawach dotyczących ustalania i wypłaty jednorazowego świadczenia i wydawania w tym zakresie decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr S.0052.3.2017 z dnia 2.01.2017 r.
 - d) do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania tych sprawach decyzji – Upoważnienie nr S.0052.11.2016 z dnia 9.06.2016 r.
 - e) do zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 zakres danych o dłużnikach alimentacyjnych ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1909) w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 kolejności zaspokajania należności z egzekucji od dłużnika alimentacyjnego ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące – Upoważnienie nr S.0052.38.2025 z dnia 13.10.2025 r.

-

- a) do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania w tym zakresie decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr S.0052/1/11 z dnia 28.02.2011 r.
- b) do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania w tym zakresie decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr S.0052/4/11 z dnia 28.02.2011 r.

- a) do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych – Upoważnienie nr S.0052.9.2021 z dnia 1.02.2021 r.
- b) do przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami alimentacyjnymi oraz odbierania od nich oświadczeń majątkowych – Upoważnienie nr S.0052.10.2021 z dnia 1.02.2021 r.
- c) do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji – Upoważnienie nr S.0052.11.2021 z dnia 1.02.2021 r.
- d) do wykonywania wszelkich czynności związanych z realizacją obowiązku określonego w art. 8 ustawy, w tym w szczególności do przekazywania do biur informacji gospodarczej, informacji gospodarczych o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 (ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów) w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, występowania do biur informacji gospodarczej z żądaniem uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania, usunięcia lub wstrzymania ujawniania tych informacji gospodarczych na czas określony w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych – Upoważnienie nr S.0052.12.2021 z dnia 1.02.2021 r.
- e) do prowadzenia postępowania w sprawach dotyczących ustalania i wypłaty jednorazowego świadczenia (ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”) – Upoważnienie nr S.0052.13.2021 z dnia 1.02.2021 r.
- f) do zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 zakres danych o dłużnikach alimentacyjnych ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1909) w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 kolejności zaspokajania należności z egzekucji od dłużnika alimentacyjnego ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące – Upoważnienie nr S.0052.39.2025 z dnia 13.10.2025 r

(akta kontroli str.65-98)

Działalność OPS w Międzyzlesiu w obszarze spraw organizacyjnych oceniono **pozytywnie**.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 r. do 13.10.2025 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu wpłynęły 232 wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych. Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 54 wnioski. Do innych organów według właściwości przekazano 1 wniosek. Zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 1 wniosek.

W okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 r. do 13.10.2025 r. Ośrodek wydał 139 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 7 decyzji odmownych. W okresie objętym kontrolą w Ośrodku Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu wypłacono 1 956 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 291,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 1 570,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 95,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0

Ośrodek wypłacił 1 259 dodatków do zasiłku rodzinnego, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 3,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 15,
- samotnego wychowywania dziecka na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 10,
- samotnego wychowywania dziecka na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 137,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 6,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 201,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 134,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 118
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 174,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 461.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 2 859 zasiłków pielęgnacyjnych, 834 świadczeń pielęgnacyjnych, 9 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 29 świadczeń rodzicielskich.

OPS w Międzyzlesiu w okresie od 1.01.2024 r. do dnia 13.10.2025 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 3 289 894,39 zł.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

- 1. M.R.** – OPS.ZP.5210.04.2025.KK z dnia 13.01.2025 r.
- 2. D.W.** – OPS.ŚP.52.11.35.2025.KK z dnia 18.03.2025 r.
- 3. D.S.** – OPS.522.1.2025.KK z dnia 4.04.2025 r.
- 4. K.J.** – OPS.522.3.2024.KK z dnia 22.04.2024 r.
- 5. A.H.** – OPS. ŚR.5211.43.2025.KK z dnia 8.09.2025 r.
- 6. B.D.** – OPS.ZR.530.34.2024.KK z dnia 26.09.2025 r.
- 7. J.B.** – OPS.ZR.520.79.2024.KK z dnia 4.11.2024 r.
- 8. D.M.** – OPS.ŻR.520.06.2025.KK z dnia 26.02.2025 r.
- 9. A.P.** – OPS.ZR.5230.80.2024.KK z dnia 27.11.2024 r.

10. P.Z. – OPS.ZR.520.30.2024 z dnia 22.08.2024 r.
11. E.K. – OPS.ŚP.5211.32.2025.KK z dnia 17.03.2025 r.
12.M.S. – OPS.ŚR.520.01.2025.KK z dnia 14.05.2025 r.
OPS.ŚR.522.3.2025.KK z dnia 18.07.2025 r.
OPS.ZR.520.07.2025.KK z dnia 14.05.2025 r.
13.A.D. – OPS.ŚR.520.4.2025.KK z dnia 28.07.2025 r.
14. Z.S. – ZP.5210.36.2025.KK z dnia 18.06.2025 r.
15. R.O. – OPS.ŚP.5211.39.2025.KK z dnia 29.05.2025 r.
16.A.M. – OPS.ZR.520.31.2025.KK z dnia 23.09.2025 r.
17.J.M. – OPS.ZR.520.58.2024.KK z dnia 26.09.2025 r.
18.E.D. – OPS.ZR.52035.2025.KK z dnia 29.09.2025 r.
19.M.S. – OPS.ZR.520.52.2024.KK z dnia 24.09.2025 r.
20.M.T. – OPS.520.83.2024.MK z dnia 16.12.2024 r.
21.J.R. – OPS.ZR.520.36.2025.KK z 6.10.2025 r.
22.E.T. – OPS.ZR.520.19.2025.KK z dnia 10.09.2025 r.
23.K.K. – OPS.ZR.520.27.2025.KK z dnia 15.09.2025 r.
24.P.O. – OPS.ZP.5210.37.2025.KK z dnia 25.06.2025 r.
25.K.K. – OPS.ZR.520.37.2025.KK z dnia 6.10.2025 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 34 zasiłków rodzinnych oraz 46 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 1,
 - samotnego wychowywania dziecka – 3,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 5,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 4,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 30,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 3,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 4,
- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 3 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 2 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 3 świadczeń rodzicielskich.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (obowiązującym w dniu wydania decyzji na okres zasiłkowy 2023/2024)⁶ oraz aktualnego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna⁷.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo.

⁶ (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481)

⁷ (Dz.U. z 2024 r., poz. 1238)

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka.

Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

OPS w Międzyzlesiu samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika,
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub zupełne akty urodzenia.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarza/położnej potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli

następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu w okresie objętym kontrolą, tj. od 1.01.2024 r. do dnia kontroli, tj. 13.10.2025 r. występował do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskami o podanie informacji w sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o których mowa w art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osoby, które pobierają specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne”.

(akta kontroli, str.99)

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W skontrolowanych sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych w pouczeniu decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń rodzinnych, w których odstąpiono od uzasadnienia decyzji Organ błędnie poucza Stronę o środkach zaskarżenia decyzji. Organ wskazywał, że Strona może złożyć odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w terminie 14 dni od daty doręczenia, co jest niezgodne z art. 127 § 1 k.p.a.⁸.

Decyzja administracyjna zawiera pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania⁹. Pouczenie o środkach zaskarżenia decyzji określa charakter decyzji, czy jest ona nieostateczna, czy też jest ostateczna i w jakim trybie można dokonać jej weryfikacji. Pouczenie stanowi wyraz realizacji m.in. zasady pogłębiania zaufania¹⁰ oraz zasady udzielania informacji¹¹ na każdym etapie postępowania, ale jest także obligatoryjnym elementem każdej decyzji. Pouczenie stanowi na gruncie k.p.a. ważny element realizacji zasady czynnego udziału strony w postępowaniu. Zawiera informacje dotyczące trybu zaskarżenia w toku instancji administracyjnych, wniesienia skargi do sądu administracyjnego lub też przeniesienia sprawy na drogę postępowania przed sądem powszechnym.

Zatem w pouczeniu decyzji Organ winien wskazać, że Stronie przysługuje prawo do wniesienia skargi do Sądu Administracyjnego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek pomocy Społecznej w Międzyzlesiu poucza stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Walbrzychu zamiast do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z powodu błędnej interpretacji przepisów”.

(akta kontroli str.133)

2. W sprawach nr 1 (M.R.), nr 4 (K.J.) oraz nr 12 (M.S.) w podstawie prawnej decyzji, przywoływano nieaktualne Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna zamiast obecnie obowiązującego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna

⁸ Decyzja wydana w pierwszej instancji, od której uzasadnienia organ odstąpił z powodu uwzględnienia w całości żądania strony, jest ostateczna.

⁹ 107 § 1 pkt 7 k.p.a.

¹⁰ Art. 8 k.p.a.

¹¹ Art. 9 k.p.a.

Tak prowadzone postępowanie narusza art. 107 § 1 k.p.a.¹², w którym w sposób jasny i precyzyjny wskazano, jakie składniki winna zawierać decyzja. Wśród nich znajduje się podstawa prawna decyzji administracyjnej, która musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji. Organ administracji publicznej powinien także podać miejsce publikacji tekstu pierwotnego lub jednolitego tekstu aktu oraz wskazać dane dotyczące ostatniej nowelizacji aktu.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu sporządzając powyższe decyzje nie zauważył, że system obsługujący świadczenie rodzinne zaciągnął w szablonie decyzji nieaktualne Rozporządzenie Rady Ministrów”.

(dowód: akta kontroli, str.211, 223, 225)

3. W skontrolowanych decyzjach przyznających prawo do świadczeń rodzinnych w podstawie prawnej decyzji ustalających prawo do świadczeń rodzinnych organ nie powołał art. 32 ust. 1d¹³ ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zamiast tego przywoływał art. 108 k.p.a.¹⁴. Przepis art. 32 ust. 1d ustawy o świadczeniach rodzinnych jest przepisem szczególnym ww. ustawy lex specialis) i ma pierwszeństwo przed ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego. Odesłanie do przepisów k.p.a. jest w myśl art. 32 ust. 2 ustawy jedynie w sprawach nieuregulowanych .

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu w decyzjach dotyczących przyznania świadczeń rodzinnych wskazuje art. 108 k.p.a. jako rygor natychmiastowej wykonalności przez przeoczenie, ponieważ tak wskazujemy w decyzjach z pomocy społecznej. Od dnia kontroli Organ będzie stosował do świadczeń rodzinnych art. 32 ust. 1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych”.

(akta kontroli, str.149)

4. W sprawach nr 3 (D.W.) oraz nr 10 (E.K) Organ rozstrzygnął w sentencji decyzji dotyczącej ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego o przyznaniu składki na ubezpieczenie społeczne¹⁵.

Wydanie przez Organ decyzji przyznającej świadczenie opiekuńcze powoduje konsekwencje

¹² Decyzja zawiera powołanie podstawy prawnej;

¹³ Decyzje przyznające świadczenia rodzinne oraz decyzje w sprawie zmiany wysokości świadczeń rodzinnych na korzyść strony są natychmiast wykonalne.

¹⁴ Decyzji, od której służy odwołanie, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony. W tym ostatnim przypadku organ administracji publicznej może w drodze postanowienia zażądać od strony stosownego zabezpieczenia

¹⁵ Art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych t. j. (Dz. U. z 2025 r, poz. 359) określa zasady podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym osób rezygnujących z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, za które ośrodek pomocy społecznej opłaca składkę. Zgodnie z art. 6 ust. 2A ww. ustawy za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od podstawy określonej w punktach 1 i 2 tego przepisu – przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczeniowego (składowego i nieskładowego - odpowiednio 20 -letniego dla kobiet i 25-letniego dla mężczyzn.

w postaci obowiązku dokonania przez organ stosownych zgłoszeń do ubezpieczeń (jeżeli zachodzi taka konieczność). Jest to czynność materialno-techniczna i nie podlega rozstrzygnięciu w drodze decyzji.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu w decyzji przyznającej świadczenie pielęgnacyjne rozstrzygnął również o opłacaniu składek emerytalno-rentowych poprzez błędną interpretację przepisów. Na bieżąco organ będzie jedynie informował stronę o opłacaniu składek w uzasadnieniu decyzji”.

(akta kontroli str.195)

5. W sprawie nr 12 (M.S.) Organ przed wydaniem decyzji administracyjnej nr [REDAKTOWANE], w której uchylił prawo świadczenia [REDAKTOWANE], nie zapewnił Stronie czynnego udziału w postępowaniu zgodnie z treścią art.10 k.p.a.¹⁶. Organ nie zawiadomił strony o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów co narusza art. 10 § 1 k.p.a.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu poinformował stronę ustnie o możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem, jak i o fakcie, że decyzja przyznająca świadczenie rodzicielskie będzie uchylona, ale przez natłok klientów w tym dniu nie sporządził tego na piśmie”.

(akta kontroli str.145)

6. W skontrolowanych sprawach dot. świadczeń rodzinnych Organ nie dokumentował daty wpływu dokumentów i oświadczeń składanych przez Stronę. Datą wszczęcia postępowania na żądanie Strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej¹⁷. Wobec powyższego składane dokumenty powinny być oznaczone datą wpływu w celu stwierdzenia faktycznej daty wszczęcia postępowania, a tym samym ustalenia od kiedy przysługuje świadczenie. Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, gdy Strona składa te dokumenty w odpowiedzi na wezwanie Organu. Dokumentowanie daty wpływu pozwala na kontrolę czy Strona zachowała wskazany jej termin do uzupełnienia wniosku.

Tak prowadzone postępowanie administracyjne narusza art. 24 ust. 2¹⁸ ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 61 § 3 k.p.a.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Wnioskodawcy składając dokumenty i oświadczenia wraz ze składanym wnioskiem o przyznanie świadczeń rodzinnych wymieniają na końcu jakie oświadczenia czy dokumenty załączają, a jeżeli dołączają dokumenty w późniejszym okresie przybijana jest data wpływu. W kontrolowanej sprawie wnioskodawca złożył dokumenty wraz z wnioskiem, ale nie wpisał ich we wniosku, a pracownik ten fakt przeoczył i nie opieczętował składanych dokumentów”.

(dowód: akta kontroli str.155)

W odniesieniu do złożonych wyjaśnień należy zauważyć iż nieprawidłowość ta nie miała

¹⁶ organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

¹⁷ Art. 61 § 3 k.p.a.

¹⁸ Prawo do świadczeń rodzinnych ustala się, poczynwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu zasiłkowego.

charakteru jednostkowego. W skontrolowanych wnioskach brak było wyszczególnienia przez klienta jakie dokumenty dołącza do wniosku.

7. W sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych w sprawie nr 1 (M.S.), nr 3 (Z.S.) wypłaty świadczeń zostały zrealizowane przed doręczeniem Stronie ww. decyzji. W sprawie nr 1 M.S. decyzja została doręczona Stronie 22.05.2025 r., a rozpoczęcie realizacji wypłat nastąpiło 19.05.2025 r. W sprawie nr 3 decyzja została doręczona Stronie 25.06.2025 r., a rozpoczęcie realizacji wypłaty nastąpiło 18.06.2025 r. Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 110 § 1 k.p.a.¹⁹.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 1 (M.S.) wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu rozpoczął realizację decyzji z dnia 14.05.2025 r. dotyczącą przyznania świadczenia rodzicielskiego (odebrana przez Stronę 22.05.2025 r.) przez przeoczenie pracownika, który sporządzając listy wypłat na dzień 20.05.2025 r. sprawdził czy decyzja jest wydana, ale nie sprawdził czy jest doręczona”.

(akta kontroli str.135, 203)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 3 (Z.S.) wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu rozpoczął realizację decyzji z dnia 18.06.2025 r. dotyczącą przyznania zasiłku pielęgnacyjnego (odebrana przez p. S. 25.06.2025 r.) przez przeoczenie pracownika, który sporządzając listy wypłat na dzień 20.06.2025 r. sprawdził czy decyzja jest wydana, ale nie sprawdził czy jest doręczona.”.

(akta kontroli str.143)

8. W podstawie prawnej decyzji [REDAKTED] (sprawa nr 12 M.S.), którą organ uchylił Stronie prawo do świadczenia rodzicielskiego wskazano art. 30²⁰ ustawy o świadczeniach rodzinnych, Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14.09.2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniające do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod opieką medyczną (Dz. U. z 2010r., nr 183, poz. 1234) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29.07.2022 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2021 r., poz. 1481). Przywołane przepisy nie mają zastosowania w kontrolowanej sprawie. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji jak i aktów wewnętrznych, którymi są upoważnienia udzielane przez Burmistrza. Organ administracji publicznej powinien także podać miejsce publikacji tekstu pierwotnego lub jednolitego tekstu aktu oraz wskazać dane dotyczące ostatniej nowelizacji aktu.

Tym samym naruszony został art. 107 § 1 k.p.a.²¹.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu sporządzając decyzję uchylającą prawo do świadczenia rodzicielskiego dla Pani M.S. nie zauważył, że system obsługujący

¹⁹ Organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

²⁰ które dotyczą nienależnie pobranych świadczeń

²¹ Patrz przypis 12

świadczenia rodzinne w szablonie decyzji zaciągnął inną podstawę prawną niż do świadczenia rodzicielskiego”.

(akta kontroli str. 209)

9. W sprawach nr 2 (D.W.) oraz nr 11 (E.K.) organ błędnie ustalił okres końcowy przysługiwania świadczenia pielęgnacyjnego.

W sprawie nr 2 (D.W.) przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego decyzją nr [REDAKTOWANO] na okres do 12.02.2030 r., czyli do dnia [REDAKTOWANO]. W sprawie nr 11 (E.K.) [REDAKTOWANO] przyznał prawo do świadczenia pielęgnacyjnego [REDAKTOWANO] czyli do dnia ważności orzeczenia zamiast do końca miesiąca.

Tym samym naruszony został art. 107 § 1 pkt 5 k.p.a.²² w związku z art. 24 ust. 3 ²³ ustawy o świadczeniach rodzinnych

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 2 (D.W.) wyjaśnił:

„Pracownik wprowadzając dane do systemu komputerowego przez nieuwagę błędnie wpisał datę zamiast 28.02.2030 r. to 12.02.2030 r. Zostanie to sprostowane”.

(akta kontroli, str.141)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 11(E.K.) wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu rozpatrując wniosek o świadczenie pielęgnacyjne dla P. E.K. przyznał świadczenie do dnia, w którym upływa okres orzeczenia o niepełnosprawności zamiast do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa okres ważności orzeczenia przez przeoczenie pracownika, który wprowadzając dane o orzeczeniu do systemu komputerowego nie zauważył powyższego błędu”.

(akta kontroli, str.197)

10. W sprawach nr 8 (D.M.) i nr 17 (J.M.) oraz nr 10 (A.P) Organ ustalając prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami błędnie ustalił dochód rodziny.

W sprawie nr 8 (D.M.) zakończonej decyzją [REDAKTOWANO] [REDAKTOWANO] Organ ustalając dochód rodziny nie doliczył do dochodu rodziny kwoty [REDAKTOWANO] wykazanej z systemu ePodatki, a wynikającej z kwoty otrzymanej na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Nieuwzględnienie tej kwoty narusza art. 3 pkt 1 lit. c tiret 29 ustawy o świadczeniach rodzinnych.²⁴

W sprawie nr 10 (A.P) zakończonej decyzją [REDAKTOWANO] [REDAKTOWANO] Organ nie doliczył do dochodów rodziny, dochodów członka rodziny wnioskodawcy za 2023 r. , tym samym nie ustalił poprawnie dochodu rodziny.

²² Decyzja zawiera: rozstrzygnięcie.

²³ przypadku ustalania prawa do świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności osoby, prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na okres zasiłkowy, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do świadczeń rodzinnych ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia, nie dłużej jednak niż do końca okresu zasiłkowego.

²⁴ Ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie - oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych- kwoty otrzymane na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Naruszono tym samym art. 3 pkt. 1 lit. a ²⁵ w związku z art. 3 pkt 2²⁶ ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sprawie nr 17 (J.M.) zakończonej wydaniem decyzji znak [REDAKTOWANE], Organ ustalając prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami błędnie ustalił dochód rodziny, nie doliczając do dochodu rodziny [REDAKTOWANE] za 2023 r. z tytułu stypendium syna wnioskodawcy.

Nieuwzględnienie w wyliczeniu stypendium dla ucznia narusza art. 3 pkt1 lit. c tiret 15 ustawy o świadczeniach rodzinnych²⁷.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 8 (D.M.) wyjaśnił:

*„Organ ustalając dochód rodziny Pani D.M. przeoczył k [REDAKTOWANE]
[REDAKTOWANE] jako niewykorzystaną ulgę na dzieci za rok 2023”.*

(akta kontroli, str.189)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 10 (A.P.) wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu rozpatrując wniosek o przyznanie zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami dla rodziny Pani A.P. pobrał dochody z Urzędu Skarbowego dla małoletnich dzieci, ale przez nieuwagę pracownika (niska kwota dochodu) nie zostały przypisane do konkretnej osoby, a co za tym idzie nie wykazano w dochodzie rodziny”.

(akta kontroli, str.205)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 17 (J.M.) wyjaśnił:

*„Pracownik przez przeoczenie nie doliczył dochodu [REDAKTOWANE]
[REDAKTOWANE]*

(akta kontroli, str.157, 193)

11. W sprawie nr 25 (K.K.) Organ ustalił prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami bez kompletu dokumentów. W aktach sprawy brak dokumentu potwierdzającego datę rodzaj i kwotę dochodu utraconego, którą Organ utracił członkowi rodziny wnioskodawcy, ustalając dochód rodziny.

W aktach sprawy znajduje się weryfikacja dochodów wszystkich członków rodziny wnioskodawcy z Ministerstwa Finansów (e-Podatki) oraz z Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres.

Wynika z niej, że członek rodziny w roku bazowym osiągnął dochód, który został utracony bez dokumentu potwierdzającego jego rodzaj, okres i wysokość.

Tym samym został naruszony § 5 pkt 4 lit d ²⁸ Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki

²⁵ Ileż w ustawie jest mowa o dochodzie - oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób: przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 163, 340, 368, 620, 680 i 1022), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne,

²⁶ Ileż w ustawie jest mowa o dochodzie rodziny - oznacza to sumę dochodów członków rodziny

²⁷ ileż w ustawie jest mowa o dochodzie - oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób, inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, stypendia doktoranckie przyznane na podstawie art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.1)), stypendia sportowe przyznane na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2024 r. poz. 1488 oraz z 2025 r. poz. 28, 620 i 769) oraz inne stypendia o charakterze socjalnym przyznane uczniom lub studentom.

²⁸ Ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, poza odpowiednimi informacjami i dokumentami wskazanymi w § 2-4 uwzględnia się również w przypadku dochodu z alimentów: odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu

Spółecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych z dnia 6 lipca 2023 r.²⁹. Organ nie wezwał wnioskodawców do uzupełnienia wniosku. Takie działanie narusza art. 23 ust. 4 d³⁰ oraz 24 a ust. 2³¹ ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu utracił dochody małoletniego uzyskiwane z płatnych praktyk, ponieważ małoletni na dzień składania wniosku przez p. K.K. uczęszczał do innej szkoły, gdzie praktyki nie są już opłacane. Przez nieuwagę pracownika nie zostało pobrane od matki oświadczenie o tym fakcie”.

(akta kontroli str. 199-202)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. błędne pouczenie o środkach odwoławczych w decyzjach dotyczących świadczeń rodzinnych, w których odstąpiono od uzasadnienia,
2. przywoływanie w podstawie prawnej decyzji przyznającej prawo do świadczeń rodzinnych nieaktualnych rozporządzeń w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna,
3. brak w decyzjach ustalających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego odwołania do przepisu szczególnego w zakresie natychmiastowej wykonalności decyzji - art. 32 ust. 1d ustawy o świadczeniach rodzinnych,
4. rozstrzyganie w sentencji decyzji dot. świadczenia pielęgnacyjnego o przyznaniu składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne,
5. niezapewnienie Stronie czynnego udziału w postępowaniu przed wydaniem decyzji uchylającej prawo do świadczeń,
6. brak dokumentowania daty wpływu dokumentów składanych przez Stronę,
7. realizacja wypłaty świadczeń rodzinnych przed odebraniem decyzji przez Stronę,
8. błędna podstawa prawna w decyzji uchylającej prawo do świadczenia rodzicielskiego,
9. błędny końcowy okres przyznania świadczenia pielęgnacyjnego,
10. błędnie ustalony dochód rodziny przed przyznaniem prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
11. utracanie dochodu członka rodziny bez dokumentu potwierdzającego jego wysokość, rodzaj i okres.

Działalność OPS w Międzyzlesiu w obszarze realizacji zadań wynikających z ustawy

zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną,

²⁹ (Dz. U. z 2023 r, poz. 1340)

³⁰ W przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

³¹ W przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz terminowość przyznawania świadczeń oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

C) Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa.

Wypłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa³² oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu realizował świadczenia rodzinne dla 7 rodzin na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W okresie od 1.01.2024 r. do 13.10.2025 r. Ośrodek wydał 7 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych. Od treści wydanych decyzji nie złożono odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka o następujących numerach:

1. I.V. – OPS.UKR.ZR.520.63.2024.KK z dnia 10.10.2024 r.
2. T.V. – OPS.ZP.UKR.5210.09.2025.KK z dnia 10.02.2025 r.
3. O.I. – OPS.ŚR.520.02.2025.KK z dnia 19.05.2025 r.
OPS.ŚR.520.05.2025.KK z dnia 30.09.2025 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na złożonym wniosku widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosku dołączone były dokumenty potwierdzające dane osoby ubiegającej się o świadczenie rodzinne oraz dane członków jej rodziny. Ponadto dokumentacja zawierała zaświadczenie o nadaniu nr Pesel dla obywatela Ukrainy i datę przekroczenia granicy.

OPS w Międzyzlesiu samodzielnie uzyskiwał/weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,

³² (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz.337 ze zm.)

- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone były terminowo. Termin ich wypłaty był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 2 (T.V.) w pouczeniu decyzji administracyjnej dotyczącej zasiłku pielęgnacyjnego, w której odstąpiono od uzasadnienia decyzji Organ błędnie poucza Stronę o środkach zaskarżenia decyzji. Organ wskazał, że Strona może złożyć odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w terminie 14 dni od daty doręczenia, co jest niezgodne z art. 127 § 1 k.p.a.³³

Decyzja administracyjna zawiera pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania. Pouczenie o środkach zaskarżenia decyzji określa charakter decyzji, czy jest ona nieostateczna, czy też jest ostateczna i w jakim trybie można dokonać jej weryfikacji. Pouczenie stanowi wyraz realizacji m.in. zasady pogłębiania zaufania oraz zasady udzielania informacji na każdym etapie postępowania, ale jest także obligatoryjnym elementem każdej decyzji. Pouczenie stanowi na gruncie k.p.a. ważny element realizacji zasady czynnego udziału strony w postępowaniu. Zawiera informacje dotyczące trybu zaskarżenia w toku instancji administracyjnych, wniesienia skargi do sądu administracyjnego lub też przeniesienia sprawy na drogę postępowania przed sądem powszechnym.

Zatem w pouczeniu decyzji Organ winien wskazać, że Stronie przysługuje prawo do wniesienia skargi do Sądu Administracyjnego.

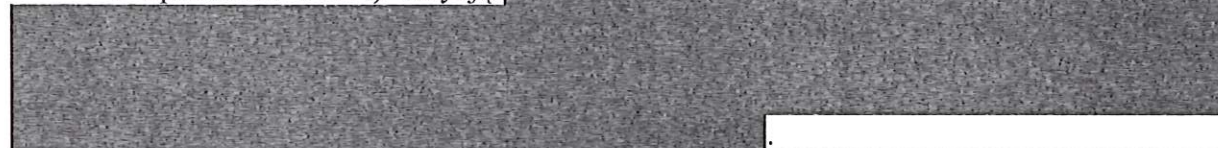
Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek pomocy Społecznej w Międzyzlesiu pouczył stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Wałbrzychu zamiast do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z powodu błędnej interpretacji przepisów”.

(akta kontroli str.147)

2. W skontrolowanych sprawach Organ w decyzjach przyznających świadczenia rodzinne dla osób ze statusem UKR błędnie ustalił okres przysługiwania świadczenia.

W sprawie nr 1 I.V.) decyzją

W sprawie nr 2 (T.V.) decyzją nr

zamiast do 30.09.2025 r.

Zgodnie z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa³⁴ obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest

³³ Patrz przypis 8

³⁴ art. 26 ust. 1 ustawy

uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ³⁵ ww. ustawy, przysługuje prawo do świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Przyznanie świadczenia rodzinnego na okres dłuższy niż do 30.09.2025 r. stanowi naruszenie art. 26 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania decyzji.

W sprawie nr 3 (O.I.) decyzją [REDAKTOWANO] zmieniono decyzję nr [REDAKTOWANO] r. czyli do dnia określonego w przepisach art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w brzmieniu obowiązującym od 1.10.2025 r.³⁶

Przyznanie świadczenia rodzinnego na okres dłuższy niż do 4 marca 2026 r. stanowi naruszenie art. 26 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa w brzmieniu obowiązującym od 1.10.2025 r.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek w powyższych sprawach wydał decyzję do końca okresu świadczeń rodzinnych, które to decyzje byłyby zmienione, jeśli nie zostałby przedłużony czas pobytu obywateli Ukrainy. Zostaną wydane decyzje zmieniające na czas pobytu obywateli Ukrainy”.

(akta kontroli str.137-140)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. błędne pouczenie o środkach odwoławczych w decyzjach dotyczących świadczeń rodzinnych dla obywateli UKR,
2. błędnie ustalony okres przyznania prawa do świadczeń rodzinnych dla osób ze statusem UKR.

Działalność OPS w Międzyzlesiu w obszarze realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz terminowości przyznawania świadczeń dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa, oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

³⁵ Jeżeli obywatel Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny do dnia 30 września 2025 r. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu pierwszym, w okresie dotyczącym matki, o ile dziecko to nie jest obywatelem polskim ani obywatelem innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

³⁶ Jeżeli obywatel Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny do dnia 4 marca 2026 r. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu pierwszym, w okresie dotyczącym matki, o ile dziecko to nie jest obywatelem polskim ani obywatelem innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

D) Postępowanie dotyczące ustalenia niezbędnych danych/dokumentów, które należy przekazać wojewodzie wraz z wnioskiem o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych. Wraz z przejęciem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23 a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu, w okresie objętym kontrolą przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 54 wnioski wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację 2 przekazanych spraw:

1. B.B.

2. M.J-K.

W skontrolowanych sprawach Strony informowały w drodze oświadczenia o podjęciu pracy przez członka rodziny za granicą. W aktach sprawy były dokumenty potwierdzające kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, takie jak adres i charakter pobytu. Podano również daty pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. W uprzednio złożonym wniosku podano skład rodziny i dane umożliwiające identyfikację i weryfikację osób, tj. nr PESEL. Złożone oświadczenie wraz z kopią umowy i złożonymi wnioskami oraz załączonymi do niego dokumentami, w tym weryfikacjami w systemie MF, ZUS i Pesel przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego z zachowaniem terminów o których mowa w art. 35 k.p.a.³⁷.

³⁷organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki (§ 1), a załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...) – § 3.

Działalność OPS w Międzylesiu w obszarze postępowania dotyczącego ustalenia niezbędnych danych/dokumentów, które należy przekazać wojewodzie wraz z wnioskiem o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz terminowość przekazania ww. wniosków, **oceniono pozytywnie.**

E) Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie od 1.01.2024 r. do dnia kontroli Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzylesiu przyznał pomoc z funduszu alimentacyjnego 38 osobom uprawnionym. Wsparciem w tej formie objęto 28 rodzin.

(akta kontroli str.130)

W okresie objętym kontrolą wypłacono 488 świadczeń na łączną kwotę 231 840,90 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 477 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 11 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 0 świadczeń.

(akta kontroli str.129)

W powyższym okresie Ośrodek wydał 59 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym trzy decyzję odmowne. Żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

(akta kontroli str.130)

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 8 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 5 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.K.L. - OPS.FA.530.17.2024.KK z dnia 23.09.2024 r.

2.B.W. - OPS.FA.530.4.2024.KK z dnia 18.03.2024 r.

3.J.K. - OPS.FA.530.16.2025.KK z dnia 17.09.2025 r.

4.B.D. - OPS.FA.530.12.2025.KK z dnia 5.03.2025 r.

5.A.W. - OPS.FA.530.21.2024.KK z dnia 14.10.2024 r. ze zm.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej. Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak

nie wyższej niż 500,00 zł. (Zgodnie z brzmieniem ustawy obowiązującej w dniu wydania decyzji przyznającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego). Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wpłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³⁸.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39³⁹ i art. 46⁴⁰ k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W skontrolowanych sprawach nr 1 (K.Ł., nr 2 (B.W.), nr 5 (A.W) dotyczących ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na niepełnoletnią osobę uprawnioną błędnie oznaczono stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego, zamiast osobę uprawnioną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Naruszony tym samym został przepis art. 107 § 1 pkt 3 k.p.a.⁴¹ oraz art. 28 k.p.a.⁴² w związku z art. 9 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴³. W przypadku

³⁸ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 31 października. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 30 września danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 30 listopada tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 października do dnia 31 października danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 grudnia tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 listopada do dnia 30 listopada danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 stycznia następnego roku.

³⁹ Organ administracji publicznej doręcza pisma na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, zwany dalej "adresem do doręczeń elektronicznych", chyba że doręczenie następuje na konto w systemie teleinformatycznym organu albo w siedzibie organu. § 2. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1, organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem: 1) przez operatora wyznaczonego z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, albo 2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy (...).

⁴⁰ Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Jeżeli odbierający pismo uchyla się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo, i przyczynę braku jej podpisu.

⁴¹ Decyzja zawiera: oznaczenie strony lub stron;

⁴² Stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

⁴³ Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo

gdy decyzja jest skierowana do osoby niebędącej stroną postępowania, Organ naraża się na zarzut nieważności decyzji ⁴⁴.

Kierownika Ośrodka wyjaśnił:

„Organ wydając decyzje dotyczące świadczeń z funduszu alimentacyjnego kierował je do rodziców osób uprawnionych zamiast do osób uprawnionych, czyli dzieci przez przeoczenie pracownika. Obecnie wszystkie decyzje dotyczące świadczeń z funduszu alimentacyjnego wystawiane są na osobę uprawnioną reprezentowaną przez rodzica”.

(akta kontroli str.159-162)

2. W skontrolowanych sprawach w decyzjach przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego Organ błędnie poucza Strony o przysługujących im środkach odwoławczych. W decyzjach, w których odstępuje od uzasadnienia decyzji, gdyż decyzja spełnia żądania strony, informuje Stronę, iż przysługuje jej odwołanie w terminie 14 dni do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, co jest niezgodne z art. 127 § 1 k.p.a. ⁴⁵.

Decyzja administracyjna zawiera pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania ⁴⁶. Pouczenie o środkach zaskarżenia decyzji określa charakter decyzji, czy jest ona nieostateczna, czy też jest ostateczna i w jakim trybie można dokonać jej weryfikacji. Pouczenie stanowi wyraz realizacji m.in. zasady pogłębiania zaufania ⁴⁷ oraz zasady udzielania informacji ⁴⁸ na każdym etapie postępowania, ale jest także obligatoryjnym elementem każdej decyzji. Pouczenie stanowi na gruncie k.p.a. ważny element realizacji zasady czynnego udziału strony w postępowaniu. Zawiera informacje dotyczące trybu zaskarżenia w toku instancji administracyjnych, wniesienia skargi do sądu administracyjnego lub też przeniesienia sprawy na drogę postępowania przed sądem powszechnym.

Zatem w pouczeniu decyzji Organ winien wskazać, że Stronie przysługuje prawo do wniesienia skargi do Sądu Administracyjnego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu odstępując od uzasadnienia decyzji błędnie pouczał stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Wałbrzychu zamiast do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z powodu błędnej interpretacji przepisów”.

(akta kontroli str.163-168)

3. W sprawie nr 4 (B.D.) Organ przed przyznaniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie wezwał wnioskodawcy do uzupełnienia braków formalnych we wniosku (str. 5 skład rodziny, str. 8 oświadczenie o kontynuacji nauki w następnym roku szkolnym). Tak prowadzone postępowanie narusza § 7 pkt 1 ⁴⁹ Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach

⁴⁴ Art. 156 § 1 pkt 4 k.p.a.

⁴⁵ Patrz przypis 8.

⁴⁶ 107 § 1 pkt 7 k.p.a.

⁴⁷ Art. 8 k.p.a.

⁴⁸ Art. 9 k.p.a.

⁴⁹ W przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku organ właściwy wierzyciela przyjmuje wniosek i wzywa, wraz z pouczeniem, pisemnie wnioskodawcę do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia

i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego⁵⁰.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił;

„Organ nie wezwał Pana B.D. do uzupełnienia wniosku dotyczącego kwestii składu rodziny, ponieważ przyjął to co wnioskodawca oświadczył. Natomiast brak oświadczenia dotyczącego kontynuacji nauki w roku następnym (str. 8 wniosku) to przeoczenie pracownika”.

(akta kontroli str.169-182)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, że wnioskodawcą była pełnoletnia osoba uprawniona. Alimenty zasądzone były tylko od jednego z rodziców w związku z powyższym stosowanie do art. 2 pkt 12 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów do składu rodziny wchodzi drugi rodzic, więc osoba uprawniona powinna wskazać go we wniosku.

4. W sprawie nr 3 (J.K.) Organ ustalając prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego nieprawidłowo ustalił dochód rodziny. Do dochodu rodziny nie zostały doliczone alimenty na rzecz córki otrzymane w 2024 r.

Tym samym został naruszony art. 2 pkt 4⁵¹ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zw. z art. 3 pkt 1 lit c tiret 14⁵² ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 2 pkt 5a⁵³ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Doliczenie kwoty alimentów nie spowodowało przekroczenia kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik ustalając dochód w sprawie Pani J.K. do ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie wliczył do dochodu rodziny alimentów zasądzonych na rzecz córki z powodu przeoczenia”.

(akta kontroli str.183-188)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. błędne oznaczenie Strony w decyzjach dot. przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na małoletnie osoby uprawnione,
2. błędne pouczenie strony o środkach odwoławczych w przypadku odstąpienia od uzasadnienia decyzji dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w związku z zastosowaniem art. 107 § 4 k.p.a.,
3. brak wezwań do uzupełnienia braków formalnych we wniosku,
4. błędnie ustalony dochód rodzinny poprzez nie wliczenie do dochodu rodziny otrzymanych alimentów.

Działalność OPS w Międzyzlesiu w obszarze postępowania w przedmiocie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przedmiocie

⁵⁰ Dz. U. z 2023 r., poz.1341

⁵¹ Ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie - oznacza to dochód, o którym mowa w przepisach o świadczeniach rodzinnych

⁵² ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie - oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób: inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych alimenty na rzecz dzieci,

⁵³ ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie członka rodziny - oznacza to przeciętny miesięczny dochód członka rodziny osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy, z zastrzeżeniem art. 9 ust. 3-4b;

ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z fundusz alimentacyjnego oraz terminowość przyznawania świadczeń oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

F) Postępowanie w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą w Gminie Międzylesie zarejestrowanych było 80 dłużników alimentacyjnych.

Informację na temat dłużników alimentacyjnych oraz podejmowanych wobec nich działań przedstawia poniższa tabela.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych od 1.01.2024 r.	Liczba narastająco - stan na 13.10.2025 r.
1. Liczba Dłużników alimentacyjnych w gminie (wg stanu na 13.10.2025 r.)	80
2. Liczba otrzymanych od organu właściwego wierzyciela wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego (art. 3 ust. 5 ustawy)	26
3. Liczba przeprowadzonych przez organ właściwy dłużnika wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych	9
4. Liczba przekazanych komornikom sądowym informacji mających wpływ na egzekucję zasadzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	9
5. Liczba zobowiązań dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy	1
6. Liczba informacji przekazanych do właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	0
7. Liczba uzyskanych od starosty informacji o odmowie dokonania przez dłużnika alimentacyjnego czynności, o których mowa art. 5 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy	0
8. Liczba wszczętych postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
9. Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
10. Liczba wydanych decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
11. Liczba skierowanych wniosków o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego po wydaniu ostatecznej decyzji orzekającej uznanie dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
12. Liczba wystąpień z wnioskiem do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem czy dłużnik posiada uprawnienie do kierowania pojazdami	0
13. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0
14. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0
15. Liczba wystąpień z powództwem o ustalenie alimentów od innych osób	0

16. Liczba przekazanych do sądu informacji o beczynności lub opieszałości komornika sądowego (art. 3 ust. 8 ustawy)	0
17. Liczba przekazanych informacji gospodarczych do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	80
18. Liczba wystąpień do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań	19

(akta kontroli, str. 127)

Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu zgłasza zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

1. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
2. Biuro Informacji Gospodarczej Infomonitor S.A.,
3. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
4. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KRD),

(akta kontroli, str.101)

Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu w okresie objętym kontrolą tj. od dnia 1.01.2024 r. do dnia kontroli tj. do 13.10.2025 roku, działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z powodu braku potrzeb w tym zakresie”.

(akta kontroli, str.103)

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu wynika, iż : *„W okresie objętym kontrolą do organu nie wpłynęły od osób uprawnionych żadne wnioski, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów”.*

(akta kontroli, str.153)

W okresie objętym kontrolą Organ właściwy dłużnika nie zgłaszał dłużników do Krajowego Rejestru Zadłużonych.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu nie zgłaszał danych dłużników do Krajowego Rejestru Zadłużonych, gdyż nie posiada u siebie dłużników alimentacyjnych, co do których zaistniałoby taki obowiązek”.

(akta kontroli, str.105)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec następujących dłużników alimentacyjnych:

1. M.S., 2. S.S., 3. T.K., 4. I.D., 5. M.S.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku

o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. We wszystkich skontrolowanych sprawach Ośrodek w przypadku powstania zaległości stanowiących równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych w trybie art. 304 § 2 k.p.k.⁵⁴ nie zawiadamiał prokuratury o możliwości popełnienia przez zobowiązanych przestępstwa z art. 209 § 1 k.k.⁵⁵ w zw. z art. 209 § 3 k.k.⁵⁶.
Takie postępowanie narusza art. 209 § 1 k.k. w zw. z art. 209 § 3 k.k. w zw. z art. 304 § 2 k.p.k.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu nie sporządza takiego zawiadomienia, ponieważ art. 304 k.p.k. mówi o <popełnieniu przestępstwa>, a nie o możliwości jego popełnienia. Prokuratura Rejonowa w Bystrzycy Kłodzkiej również opiera się na takim stanowisku. Ponadto w wymienianych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej działaniach podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych również nie ma wymienionego takiego zgłoszenia”.

(akta kontroli, str.119)

Ośrodek działając jako organ właściwy wierzyciela przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, a tym samym dowiedział się o popełnieniu przestępstwa

⁵⁴ instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa

⁵⁵ Art. 209 § 1 kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku

⁵⁶ Jeżeli pokrzywdzonemu przyznano odpowiednie świadczenia rodzinne albo świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 1a odbywa się z urzędu.

polegającego na uchylaniu się dłużnika od realizacji obowiązku alimentacyjnego. Kodeks karny przewiduje zarówno społeczny jak i prawny obowiązek zawiadomienia organów ścigania o przestępstwie ściganym z oskarżenia publicznego. Obowiązek społeczny spoczywa na każdej osobie, która posiada wiarygodną informację o przestępstwie ściganym z urzędu.

Prowadząc postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych organ powinien stale monitorować zakres podejmowanych działań oraz ich rezultaty, jak i podejmować czynności, które mogą nakłonić go do współpracy z organem prowadzącym postępowanie mimo np. ustania wypłaty świadczeń. Oczekiwania Najwyższej Izby Kontroli w zakresie poprawy funkcjonowania systemu egzekwowania od dłużników alimentacyjnych ich zobowiązań uzasadniają podejmowanie dodatkowych działań, nie tylko komorników, ale także w odniesieniu do działań wspierających podejmowanych przez ośrodki pomocy społecznej. Dla zapewnienia wzrostu ściągальności alimentów na dzieci konieczne jest stosowanie szczególnych środków w stosunku do osób, które nie podejmują współpracy, przez co środki na zabezpieczenie potrzeb ich własnych dzieci pokrywane są w formie świadczenia z funduszu alimentacyjnego ze środków budżetu państwa.

2. W skontrolowanych sprawach Organ prowadząc postępowanie wobec dłużników sporządzał w sprawach pisma m.in. wnioski o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika, wezwania na wywiad alimentacyjny jako GOPS, a nie jako organ właściwy, czyli burmistrz. Takie działanie narusza art. 2 ust. 9⁵⁷ i 10⁵⁸ w zw. z art. 8 b ⁵⁹ i art. 12 ust. 1⁶⁰ i ust. 2 ⁶¹ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu sporządza pisma na druku z nagłówkiem, który jest stosowany przez wszystkich pracowników Ośrodka. Przez nieuwagę na tym druku również sporządzano pisma dotyczące dłużników alimentacyjnych”.

(akta kontroli str.117)

⁵⁷ organ właściwy dłużnika - oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego;

⁵⁸ organ właściwy wierzyciela - oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej;

⁵⁹ Organ właściwy dłużnika może upoważnić w formie pisemnej swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub innej jednostki organizacyjnej gminy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.

⁶⁰ Postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela.

⁶¹ Organ właściwy wierzyciela może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji

W odniesieniu do opisanej nieprawidłowości stwierdzić należy, że osoby sporządzające pisma, powinny dbać o to, aby były one sporządzone prawidłowo. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę, aby zawierały rzetelne dane, które nie będą powodowały nieudolności i wprowadzały innych uczestników postępowania w błąd. Brak należytego sporządzenia pisma pozostaje w sprzeczności z zasadą obowiązku informowania stron⁶². Udzielenie upoważnienia dla pracownika OPS do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych nie skutkuje tym, że OPS staje się organem właściwym w tych sprawach.

3. W skontrolowanych sprawach Organ do wniosków o przyłączenie do egzekucji komorniczej dołączał komornikowi sądowemu nieostateczne decyzje przyznające świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakazuje, aby do wniosków o przyłączenie do egzekucji komorniczej organ dołączał ostateczną decyzję przyznającą świadczenie⁶³. Ostatecznymi są decyzje, od których nie służy odwołanie lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy⁶⁴.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu wysyłając wniosek o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego dołącza nieostateczną decyzję przyznającą świadczenie z funduszu alimentacyjnego, pisząc komornikowi na odwrocie wniosku o przyłączenie datę kiedy decyzja stanie się ostateczna. Jest to błędne działanie pracownika, które od dnia kontroli będzie wykonywane prawidłowo i wysyłana będzie z przyłączeniem tylko ostateczna decyzja”.

(akta kontroli, str.115)

4. We wszystkich skontrolowanych sprawach w okresie objętym kontrolą Organ nieterminowo występował do biur informacji gospodarczej z wnioskiem o aktualizację informacji gospodarczych dot. dłużników alimentacyjnych.

Jedną z podstawowych zasad dotyczących działalności biur informacji gospodarczych jest aktualność udostępnianych za ich pośrednictwem informacji. Obowiązek zainicjowania aktualizacji informacji spoczywa na wierzycielu, który te przekazał te informacje. Żądanie aktualizacji powinno być złożone niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od powzięcia przez wierzyciela stosownej informacji powodującej powstanie obowiązku aktualizacji.

Jak wynika z dokumentacji przedstawionej przez Kierownika OPS w trakcie kontroli – stosowne aktualizacje w biurach informacji gospodarczej w okresie objętym kontrolą dokonywane były 22.01.2024 r., 29.05.2024 r., 17.11.2024 r. i 10.10.2025 r. czyli w odstępach wielomiesięcznych.

⁶² art. 9 k.p.a.

⁶³ art. 27 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

⁶⁴ art. 16 § 1 k.p.a.

Tym samym został naruszony art. 29 ust. 1 ⁶⁵ i ust. 2 ⁶⁶ ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 85) o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że „*kto, będąc wierzycielem, w przypadku: 1) całkowitego wykonania zobowiązania albo jego wygaśnięcia, 2) stwierdzenia faktu nieistnienia zobowiązania, 3) powzięcia przez wierzyciela, który zawarł z biurem umowę, o której mowa w art. 12 ust. 1, wiadomości o odzyskaniu przez osobę utraconego dokumentu, o którym mowa w art. 17 - niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni, nie zażądał aktualizacji informacji od biura, któremu przekazał dane o zobowiązaniu lub o posłużeniu się cudzym dokumentem, podlega grzywnie do 30 000 złotych*” ⁶⁷.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu nie aktualizuje dłużników alimentacyjnych w biurach informacji gospodarczej na bieżąco, ponieważ dane z systemu informatycznego Nemezis nie są zaczytywane do żadnego z biur. Zarówno dane dłużników alimentacyjnych, jak i stan zadłużenia wprowadzane są do wszystkich czterech biur ręcznie na podstawie zestawienia z programu księgowego. Z uwagi na braki kadrowe i duże obciążenia ilością realizowanych zadań nie ma możliwości realizowania tego na bieżąco. Od dnia kontroli dane te będą aktualizowane na bieżąco”.

(akta kontroli str.107-110)

5. W skontrolowanych sprawach dot. dłużników alimentacyjnych Organ w kierowanych informacjach do organu właściwego dłużnika wskazywał należności wobec wierzyciela alimentacyjnego.

Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 27 ust. 7 a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁶⁸. Organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące

⁶⁵ W przypadku: 1) częściowego lub całkowitego wykonania zobowiązania albo jego wygaśnięcia, 2) powzięcia przez wierzyciela, który zawarł z biurem umowę, o której mowa w art. 12 ust. 1, wiadomości o odzyskaniu przez osobę uprawnioną utraconego dokumentu, którym posłużyła się osoba nieuprawniona, 3) powzięcia wiarygodnej informacji, że przekazane informacje gospodarcze są nieprawdziwe, 4) powzięcia wiarygodnej informacji o zmianie innych informacji gospodarczych przekazanych przez wierzyciela do biura, zgodnie z art. 14-18 - wierzyciel jest obowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia tych informacji, wystąpić do biura, któremu przekazał dane o zobowiązaniu lub o posłużeniu się cudzym dokumentem, z żądaniem aktualizacji informacji gospodarczych, przekazując do biura aktualne dane.

⁶⁶ W przypadku stwierdzenia faktu nieistnienia zobowiązania wierzyciel jest obowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia tej informacji, wystąpić do biura, któremu przekazał dane o zobowiązaniu, z żądaniem usunięcia informacji gospodarczych dotyczących tego zobowiązania.

⁶⁷ Art. 47 ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych

⁶⁸ organ właściwy wierzyciela przekazuje organowi właściwemu dłużnika informacje o zobowiązaniach wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, czyli należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałe z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej – do ich całkowitego zaspokojenia.

w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznamości prawa i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek⁶⁹.

Zatem pisma przekazujące informacje o należnościach dłużnika alimentacyjnego winny być sporządzone rzetelnie, aby nie powodowały niedomówień. Za powyższym przemawia również zasada zaufania do władzy publicznej⁷⁰.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu we wnioskach o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych przez nieuwagę wykazuje saldo zadłużenia wobec wierzyciela opierając się na zaświadczeniu wystawionym przez Komornika Sądowego”.

(akta kontroli str.111)

6. W skontrolowanych sprawach dłużników alimentacyjnych Organ w zawiadomieniach kierowanych do dłużnika alimentacyjnego o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym wykazywał stan zadłużenia dłużnika z tytułu należności wobec wierzyciela alimentacyjnego.

Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁷¹.

Przepis art. 27 ust. 7 pkt 2 zobowiązujący do poinformowania o wysokości zobowiązań wobec wierzyciela został uchylony.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:”

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu w informacjach o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego kierowanych do dłużnika alimentacyjnego przez nieuwagę wykazuje stan zadłużenia wobec wierzyciela opierając się na zaświadczeniu wystawionym przez Komornika Sądowego”.

(akta kontroli, str.113)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. brak zawiadomienia do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 k.k. wobec dłużnika alimentacyjnego
2. prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych jako Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. dołączanie nieostatecznych decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego do wniosków o przyłączenie do egzekucji komorniczej,
4. nieterminowe aktualizowanie danych o zadłużeniu dłużników alimentacyjnych w biurach informacji gospodarczej.
5. nierzetelne sporządzanie informacji do dłużnika alimentacyjnego,
6. nierzetelne sporządzanie informacji do organu właściwego dłużnika.

⁶⁹ art. 9 k.p.a

⁷⁰ art. 8 k.p.a

⁷¹ organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu, o ile adres zamieszkania dłużnika jest znany, oraz organowi właściwemu dłużnika: informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu: a) wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy, b) wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. poz. 732 i 1366) zaliczek alimentacyjnych, c) wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz. U. z 1991 r. poz. 200, z późn. zm.) świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Działalność OPS w Międzyzlesiu w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oceniono **negatywnie**.

G) Postępowanie w przedmiocie prawidłowości i terminowości ustalania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł.

Wyplata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W okresie od objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 do 13.10.2025 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu wpłynął jeden wniosek o przyznanie ww. świadczenia.

W związku z tym, iż wniosek został rozpatrzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego, odstąpiono od kontroli w tym zakresie.

III. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. błędne pouczenie o środkach odwoławczych w decyzjach dotyczących świadczeń rodzinnych, w których odstąpiono od uzasadnienia,
2. przywoływanie w podstawie prawnej decyzji przyznającej prawo do świadczeń rodzinnych nieaktualnych rozporządzeń w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna,
3. brak w decyzjach ustalających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego odwołania do przepisu szczególnego w zakresie natychmiastowej wykonalności decyzji - art. 32 ust. 1d ustawy o świadczeniach rodzinnych,
4. rozstrzyganie w sentencji decyzji dot. świadczenia pielęgnacyjnego o przyznaniu składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne,
5. niezapewnienie Stronie czynnego udziału w postępowaniu przed wydaniem decyzji uchylającej prawo do świadczeń,
6. brak dokumentowania daty wpływu dokumentów składanych przez Stronę,
7. realizacja wypłaty świadczeń rodzinnych przed odebraniem decyzji przez Stronę,
8. błędna podstawa prawna w decyzji uchylającej prawo do świadczenia rodzicielskiego,
9. błędny końcowy okres przyznania świadczenia pielęgnacyjnego,
10. błędnie ustalony dochód rodziny przed przyznaniem prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
11. utracanie dochodu członka rodziny bez dokumentu potwierdzającego jego wysokość, rodzaj i okres.
12. błędne pouczenie o środkach odwoławczych w decyzjach dotyczących świadczeń rodzinnych dla obywateli UKR,
13. błędnie ustalony okres przyznania prawa do świadczeń rodzinnych dla osób ze statusem UKR.
14. błędne oznaczenie Strony w decyzjach dot. przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na małoletnie osoby uprawnione,
15. błędne pouczenie strony o środkach odwoławczych w przypadku odstąpienia od

- uzasadnienia decyzji dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w związku z zastosowaniem art. 107 § 4 k.p.a.,
16. brak wezwań do uzupełnienia braków formalnych we wniosku,
 17. błędnie ustalony dochód rodzinny poprzez nie wliczenie do dochodu rodziny otrzymanych alimentów.
 18. brak zawiadomienia do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 k.k. wobec dłużnika alimentacyjnego
 19. prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych jako Ośrodek Pomocy Społecznej,
 20. dołączanie nieostatecznych decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego do wniosków o przyłączenie do egzekucji komorniczej,
 21. nieterminowe aktualizowanie danych o zadłużeniu dłużników alimentacyjnych w biurach informacji gospodarczej.
 22. nierzetelne sporządzanie informacji do organu właściwego dłużnika.
 23. nierzetelne sporządzanie informacji do dłużnika alimentacyjnego,

W celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań należy:

1. Prawidłowo pouczać Stronę o środkach odwoławczych od decyzji. W decyzjach, w których odstąpiono od uzasadnienia informować Stronę o prawie wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. w zw. z art. 127 § 1 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Przywoływać w podstawie prawnej decyzji przyznającej prawo do świadczeń rodzinnych aktualne rozporządzenie w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
3. W decyzjach przyznających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przywoływać przepis szczególny w zakresie natychmiastowej wykonalności decyzji - art. 32 ust. 1d ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Podstawa prawna: art. 32 ust. 2 ustawy k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
4. W sentencji decyzji ustalających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego nie rozstrzygać o składkach na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne
Podstawa prawna: art. 66 ust. 1 pkt 28, art. 73 pkt 10 i art. 75 ust. 11 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w zw. z art. 6 ust. 2 a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.
Termin wykonania: na bieżąco.
5. Zapewnić Stronie czynny udział w postępowaniu przed wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem Strony.
Podstawa prawna: art. 10 w zw. z art. 79 a k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.

6. Rejestrować daty wpływu na oświadczeniach i innych dokumentach składanych przez Wnioskodawców do Organu.
Podstawa prawna: art. 61 § 3 ustawy k.p.a. w zw. z art. 24 ust. 2, art. 24 a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
7. Realizację wypłaty świadczeń rodzinnych rozpoczynać po doręczeniu Stronie decyzji.
Podstawa prawna: art. 110 § 1 ustawy k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
8. W podstawie prawnej decyzji uchylającej prawo do świadczeń rodzinnych wskazywać przepisy prawa procesowego i materialnego mające zastosowanie w sprawie.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 k.p.a.
Termin wykonania na bieżąco.
9. Prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przyznawać do ostatniego dnia miesiąca ważności orzeczenia o niepełnosprawności.
Podstawa prawna: art. 107 §1 pkt 5 k.p.a. w związku z art. 24 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
10. Prawidłowo ustalać dochody rodziny przed wydaniem decyzji przyznającej praw do świadczeń rodzinnych uzależnionych od dochodów.
Podstawa prawna: art. 3 pkt 1 lit. c tiret 29, art. 3 pkt 1 lit. a w związku z art. 3 pkt 2 oraz art. 3 pkt 1 lit. c tiret 15 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
11. Ustalając dochód rodziny utracać dochody na podstawie dokumentów potwierdzających rodzaj, okres i kwotę dochodu utraconego.
Podstawa prawna: § 5 pkt 4 lit d Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
12. W decyzjach dotyczących przyznania prawa do świadczeń rodzinnych dla osób ze statusem UKR prawidłowo pouczać Stronę o środkach odwoławczych od decyzji. W decyzjach, w których odstąpiono od uzasadnienia informować Stronę o prawie wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. w zw. z art. 127 § 1 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
13. Prawidłowo ustalać okres przyznania świadczeń rodzinnych dla osób legitymujących się statusem UKR.
Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Termin wykonania: na bieżąco.

14. Prawidłowo oznaczać stronę w decyzji dot. ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osoby niepełnoletniej wskazywać osobę uprawnioną do alimentów reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

W związku z powyższym należy skierować do Samorządowego Kolegium Odwoławczego celem stwierdzenia nieważności następujące decyzje: w sprawie nr 1 K.Ł. decyzję znak: OPS.FA.530.17.2024.KK z dnia 23.09.2024 r., w sprawie nr 2. B.W. decyzję nr OPS.FA.530.4.2024.KK z dnia 18.03.2024 r., w sprawie nr 5 A.W. decyzję nr OPS.FA.530.21.2024.KK z dnia 14.10.2024 r. ze zm.

O rozstrzygnięciu SKO należy niezwłocznie poinformować tut. Organ celem wydania ewentualnych dalszych zaleceń.

Podstawa prawna: art. 156 k.p.a., 107 § 1 pkt 3 k.p.a oraz art. 28 k.p.a. z związku z art. 9 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Termin wykonania: niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia pokontrolnego.

15. W decyzjach dotyczących przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego prawidłowo pouczać Stronę o środkach odwoławczych od decyzji. W decyzjach, w których odstąpiono od uzasadnienia informować Stronę o prawie wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. w zw. z art. 127 § 1 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

16. W przypadku stwierdzenia braków formalnych we wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wzywać wnioskodawcę o uzupełnienie wniosku.

Podstawa prawna: § 7 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Termin wykonania: na bieżąco.

17. Ustalając prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, prawidłowo ustalać dochody rodziny, do dochodów wliczać kwotę alimentów uzyskanych w roku bazowym.

Podstawa prawna: art. 2 pkt 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zw. z art. 3. Pkt 1 lit. c tiret 14 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 2 pkt 5a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Termin wykonania: na bieżąco.

18. W przypadku powstania zaległości stanowiących równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, kierować do prokuratury zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 k.k. przez dłużnika alimentacyjnego sporządzać z zachowaniem terminów określonych w k.p.a.

Podstawa prawna: art. 209§ 1 k.k. w zw. z art. 209§ 3 k.k. w zw. z art. 304 § 2 k.p.k. w zw. z art. 35 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

19. Działania wobec dłużnika alimentacyjnego prowadzić w imieniu organu właściwego dłużnika alimentacyjnego.

Podstawa prawna: art. 2 w zw. z art. 8b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.

20. Sporządzać wnioski o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego po ustatiecznieniu się decyzji przyznającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
Podstawa prawna: art. 27 ust 3 a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.
21. Występować do biur informacji gospodarczej z wnioskiem o aktualizację informacji gospodarczych dot. dłużników alimentacyjnych z zachowaniem terminów określonych w ustawie o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.
Podstawa prawna: art. 29 ust. 1 i ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych
Termin wykonania: na bieżąco.
22. W informacjach kierowanych do organu właściwego dłużnika alimentacyjnego nie wskazywać należności wobec wierzyciela alimentacyjnego.
Podstawa prawna: art. 27 ust. 7a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
Termin wykonania: na bieżąco.
23. W zawiadomieniach kierowanych do dłużnika alimentacyjnego nie wskazywać należności wobec wierzyciela alimentacyjnego..
Podstawa prawna: art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ⁷², Kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje pisemnie tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do Burmistrza Miasta i Gminy Międzyzlesie, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 48 ww. ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Międzyzlesie
2. a/a

Z WÓJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Małgorzata Stępańska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

⁷² (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.)